

ОСОБЛИВОСТІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ ОРГАНІЧНИХ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Нікітіна М.В., Лебединець О.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра товарознавства

tovaroved@nuph.edu.ua

Єдиного органу з сертифікації та стандартизації органічної косметики на сьогоднішній момент не існує, так само як не існує і єдиних стандартів для органічної косметики. Область сертифікації органічної косметики представлена різними організаціями, органами та асоціаціями, як правило, національними, які за сприяння учасників ринку органічної косметики створили ряд вимог до косметичних засобів.

Основна ідея створення стандартів для органічної косметики – виділити для кінцевого споживача косметичних засобів, які є найбільш якісними і безпечними для людини і навколишнього середовища, а так само допомогти уникнути вводу в оману маркетингових ходів широко застосовуються в світі косметики.

Хоча сертифікація носить добровільний характер і залишається на розсуд виробника косметичних засобів, володіння сертифікатом (сертифікатами) на цих засобах є почесним для виробника, тому сертифікат є гарантією високої якості продукту. Маркування таких засобів суворо регулюється чинним законодавством, однак кожна країна має свою систему маркування.

На сьогодні існує єдина європейська система «NaTrue» сертифікації натуральної та органічної косметики.

Завдяки знаку якості «NaTrue» на упаковці продукту тепер завжди можна швидко відрізнити справжню натуральну і органічну косметику від «класичної».

Емблема NaTrue на пакуванні косметичних засобів – це якісна і продумана система, що дозволяє виявити справжні органічні продукти і косметичні засоби, визнані міжнародними сертифікуючими структурами та організаціями споживачів. NaTrue – оцінює продукт по власній системі «зірок», що складається з трьох рівнів.

Натуральна косметика («Natural cosmetics») – мінімум 75 % всіх окремо взятих продуктів (в сенсі рецептури) однієї обмеженої серії продуктів тієї ж марки повинні бути сертифіковані як «натуральна косметика» або «органік / БЮ косметика».

Перша категорія визначає високоякісну натуральну косметику і є тим самим основою всіх «NaTrue» сертифікованих продуктів. Продукти с натуральними речовинами з контрольованого екологічно чистого господарства можуть отримати знак «NaTrue» другий чи третьої категорії тільки, якщо вони відповідають мінімальним вимогам знака якості «NaTrue» першої категорії.

Знак «NaTrue» з двома зірками «natural cosmetics with a little something extra» – натуральна косметика з органічною частиною. До вимог для косметичних засобів першої категорії додається наступну вимогу: мінімум 70 % з містяться в продукті натуральних речовин рослинного і тваринного походження повинні бути з екологічно чистого виробництва та / або з контрольованого некультивованого збирання.

Знак «NaTrue» з трьома зірками «the ultimate organic cosmetics» – органічна косметика.

Мінімум 95 % натуральних речовин рослинного і тваринного походження, які містяться в продукті повинні бути з екологічно чистого виробництва та/або з контрольованого некультивованого збирання. Якщо використовується визначення «Натуральний косметичний продукт», то в ньому, як правило, переважають хімічно незмінені натуральні речовини екологічно чистого походження.

Близькі до натуральних речовин можуть використовуватися тільки в тих випадках, коли їхня функція не може бути замінена натуральними речовинами. Близькі до натуральним речовини завжди добувають з натуральних речовин, при цьому продукти нафтохімії, як сировина, виключаються.

Відома французька організація «Ecoscert» має представництва в більш ніж 80 країнах світу. Перевага віддається засобам, компоненти яких вийшли з органічного сільського господарства і мають мінімум побічних явищ. Побачивши на пакованні будь-якого товару знак «Ecoscert», потрібно враховувати, що «Ecoscert» сертифікує або окремі інгредієнти продукту, або продукт в цілому.

Таким чином, важливо ознайомитися з повним переліком інгредієнтів на упаковці продукту, щоб зрозуміти, чи дійсно він відноситься до натуральної косметики, і чи не містить даний продукт крім натуральних сертифікованих інгредієнтів також і інші потенційно шкідливі речовини. У Франції діє статут асоціації Cosmebi, який відповідно до норм «Ecoscert» вивів дві лейбла для косметики натурального походження – «BIO» і «ECO».

Косметичні засоби напрямку BIO (які мають зелене маркування) повинні містити мінімум 95 % натуральних інгредієнтів або інгредієнтів натурального походження, серед яких: мінімум 10 % – з органічного сільського господарства; мінімум 95 % сертифікуються як інгредієнти органічного сільського господарства; максимум 5 % інгредієнтів синтетичного походження, які містяться в обмеженому списку дозволених для застосування.

Косметичні засоби напрямку ECO (які мають синє маркування), повинні містити не менше 95 % натуральних інгредієнтів або інгредієнтів натурального походження, серед яких: мінімум 5 % з органічного сільського господарства; мінімум 50 % сертифікуються як інгредієнти органічного сільського господарства; максимум 5 % інгредієнтів синтезованих, що містяться в обмеженому переліку дозволених для використання в косметичних цілях. У даних косметичних засобів не повинно міститися інгредієнтів тваринного походження, синтетичних ароматизаторів, барвників, силіконів, гліколей та інших хімічних компонентів.

Вимоги «Cosmobio», пропоновані до якості продукції:

- кожен виробник, який претендує на отримання стандарту BIO, піддається контролю і перевіркам не рідше 2-х разів на рік;
- контроль якості продукції здійснює «Ecoscert», робота якого ретельно контролюється Міністерством охорони здоров'я Франції.

Крім того, здійснюється особливий порядок ведення документації, що дозволяє простежити весь ланцюжок від виробника сировини до кінцевого споживача. Наприкінці кожного року виробник косметики зобов'язаний повідомляти контролюючий орган про план виробництва на наступний рік. Обов'язковій перевірці піддається вся документація, яка реєструє отримання сировини, її переробку, а також відвантаження готової продукції. Кожен BIO-інгредієнт піддається дослідженню з боку «Ecoscert».

Косметичні засоби сертифіковані як BIO, обов'язково повинні містити на етикетці такі позначення:

- знак стандарту BIO;
- відсоткове співвідношення інгредієнтів у відповідності зі стандартом;
- BIO-інгредієнти відзначаються зірочкою (*);
- адреса «Ecoscert»;
- відповідне маркування.

Отже, деякі стандарти відрізняються менш жорсткими вимогами, деякі – більш жорсткими. Але, побачивши на пакованні косметичної продукції одну з емблем, що означають наявність сертифіката у продукції, ми можемо бути впевнені в тому, що слова про її натуральності – не просто слова. Отже, Ви маєте справу дійсно з косметичними засобами високої якості.

Література

1. ДСТУ ISO 22715:2019 «Косметична продукція. Пакування та маркування». http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=82163.
2. ДСТУ ISO 780-2001 «Пакування, графічне маркування щодо поводження з товарами». http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page?id_doc=78890.
3. ДСТУ ISO 4260:2003 «Тара і пакування спожиткові. Загальні вимоги.». http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=78453.